

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XIII. Temulentia symposium in inferno soluendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Vana est sine viribus ira.

Non vultis resipiscere? Habetote illud Prophetæ Hieremiæ: *Bibite, & inebriamini, & vomite; cadetis & non resurgetis. Noli vos hoc exitio perire.* Hier. 25

CAPVT XIII.

Temulentia symposium in inferno soluendum.

VT vinum Ebrioso non gratis promittitur à caupone: sic nec Dæmon absque exacta symboli, quod suis hinc agitatur, solutione contentus est.

At vbinam illius vrget solutionem? An in hac vita? nonnunquam, sed rarius. Vbi verò crebrius, ac ferè semper? In inferno. Non id asseuerarem, ni sanctos Patres, effati huius haberem authores. En Augusti-

num: *Herbæ quæ in ipsis paludibus, vel circa ripas earum nasci solent, nihil utilitatis habere videntur, in tantum, vt annis singulis incendio concrementur; Ita quod de Ebrietate nascitur, æterno igni preparatur.* Ibidem: *Qui ergò credit Ebrietatem non esse peccatum, si se non emendauerit, & pro ipsa Ebrietate pœnitentiam non egerit, cum adulteris & homicidis, æterna sine remedio, illum pœna cruciabit.* Et alibi: *Frequentex charitatem vestram fratres charissimi, paterna pietate admonui, vt Ebrietatis malum, tanquam inferni foueam, vitare vel fugere deberetis, & licet apud plures proficeret castigatio, quàm multi tamen sunt, qui nec Deum timent, nec eos qui honesti sunt vel sobrii reuerentur?*

Philo Iudæus quoq; in eandem sententiam concedit. *Videmus certè istos, ait, qui quotidie descendunt in certamen Temulentia, & hoc agunt solùm, vt vini plurimum in ventrè ingerant. symbola conferre, tanquã in aliquid utile: multari tamen rebus omnibus, pecuniis, corpore, anima. Nam huiusmodi collationibus, & rem fa-*

Symbolum Dæmoni soluendū.

Æterna pœna pro temulentiã luendã.

Ser. 231 de tẽpore, qui est 1. de Ebrietate vitanda. Eodẽ sermone.

Ser. 232. de Ebriet. vitanda, qui est secundus de Temulentia.

Lib. de temulentiã.

miliarem minuunt, & corporis vires per delicatum vitium frangunt atque molliunt, & animas, hyberni torrens in more, delitiis inundatas, demergunt in abyssum Barthi. quasi innuere velit, ibi symposium, nimis quam acerbum & graue, soluturos. sic temulentos alio relincente fluctu alius excipiet, & post innumeros ex Ebrietate in hac vita fluentes cruciatus tormenta sequentur aeterna.

*Horrenda
Exempla
Lib. 5. c. 14.
11° Author
Seculi Ex-
emplorum
dist. 3. ca. 9.*

Exemplis id aded est clarum, ut vel eodem aliam lucem non regrat. scribit Beda inter res gestas Anglorum, de quodam artis fabrilis homine, perquam Ebrietati dedito, de sapere licet monito, ab iis, quibus eius aeterna salus cordi erat, non tamen desistente. Is ad extrema deuotus, animam agens, validissimo clamore attestatus est, se videre infernum apertum, ac Luciferum ligatum, cum iis, qui Christum liberatorem nostrum olim cruci affixere, & iuxta eos paratum sibi quoque locum. Astantes vero salutis eius cupidi, instanter hortabantur, ut concepta spe venique omnium desperationis puillimitate abiecta, resipisceret. Negabat ipse impendio; Non est mihi tempus, inquit, amplius mutare vitam meam; cum ipse viderim iudicium meum iam completum. Atque ita desperans, absque omni peccatorum expiatione, ac salutari viatico, infelicem spiritum exhalauit. Eiusdem est generis, quod recenset Cæsarius data opera, eiusmet simplicissimis id verbis huc transpono. Tempore schismatis, inter Ottonem & Philippum, Reges Romanorum, peregrinus quidam de transmarinis veniens partibus, Sclauiniam suam (erat id vestis genus, quo peregrini solent uti) pro vino, quod in illis partibus fortissimum est, exponens, tantum bibit, ut inebriatus, mente alienaretur, sic ut mortuum eum existimarent. Eadem hora, ductus est spiritus eius ad loca per-

*Hist. memorab.
Li. 12. c. 40.*

urum, ubi super puteum igneo operculo tectum residere
 coepit, ipsum principem tenebrarum. Interim inter ca-
 teras animas adductus est Abbas Corueya, quæ ille mul-
 tum salutans, cum calice igneo, poculum sulfureum ei mi-
 nistravit: qui cum bibisset, amoto operculo, missus est in
 puteum. Peregrinus verò cum ante limina infernalium,
 sibi in spiritu stare videretur, & talia videndo tremere,
 Diabolus fortiter clamavit. Adducite mihi etiam domi-
 num illum, qui foris stat, qui heri serò vestem peregrina-
 tionis suæ, pro vino exponendo, inebriatus est egre-
 gie: Quo audito peregrinus, ad angelum Domini, quæ
 eum adduxerat, respiciens, promisit, quod nunquam in-
 ebriaretur, dummodò illa hora de imminente periculo
 liberaret eum. Is mox ad se reuersus, diem & horam
 notauit, rediensque in terram suam, eodem tempore,
 Abbatem obiisse cognouit. Ego eundem Abbatem, in-
 quit Cæsarius, Colonia vidi, eratque homo valdè secula-
 ris, magis se conformans militi, quàm Monacho. Hæc ille.
 Non ergò immature sed oportunissimè Granatè. *In Duce*
peccatorū
lib. 2. part.
1. cap. 8.
 Miserabile profectò, multumque dolendum est, voluptatè
 tam exiguæ partis, corporis humani, gulæ in quâ, quæ vix
 est duorum digitorum, totum hominem in infernum præ-
 cipitare, & omnia membra, sensusque corporis, pati de-
 bere pœnas æternas, propter auiditatem breuissimam
 membri vnius. Non animaduertis quàm turpiter er-
 ras, nutriens corpus, quod paulò post futurum est esca
 vermium, tam delicate, negligis autem animam tuam,
 quæ mox ante diuinum tribunal sistetur, quæ vacua vir-
 tutibus, cum venter plenus sit esca, vinoque madeat, æ-
 ternis tormentis mulctabitur? Et si anima condemne-
 tur, certus esto, corpus quoque pœnas suas habiturum.
 Quæmadmodum .n. corpus propter animam creatum est.

N 4 sic

Simile.

sic & cum anima punietur. Contemnens itaq; partem tu nobiliorem, & in delitiis nutriens ignobiliorem, perdes utramq;, & tuo te iugulabis gladio. Caro enim quæ tibi data est in adiutorium, laqueum tendit vitæ tuæ, & te comitatur ad tormenta, quemadmodum in vitiis hieſequebatur. Hæc Granatensis, de Temulentie precio. Ebriosi apud inferos expendendo. Res hæc non est levis & ridicula: non de Afini umbra disceptatur, sed animæ perpetuo interitu aut salute; Qui sapit, hie, vbi summè opus, sapiat, moneo. Et multi quidem aliàs, ipsa sibi Minerua plus sapere volunt, sed hie talpa cæciores, nolunt sapere, quin potius exitio suo perenni, ac nunquam cessaturo, planè desipiunt. Ego verò cum Euripide.

Μισῶ σοφιστὴν ὅς τις οὐχ' αὐτῷ σοφός.

Odi sapientem, qui ipse sibi non sapit.

Ser. 271. de
Tempore.

Huc animam
velim aduer-
tant E-
briosi.

1. Cor. 6.

Psalm. 68.

Non possum quin hie ardentissima D. Augustini in Ebrietatem declamata verba, ad calcem huius capitis appōam. Ipsi tamen, qui contra coaluimus, & amicam suam, Ebrietatem loquentibus, irascuntur, libera à nobis voce audiant: Quia, quicumq; Ebriosus, penitentiam de ipsa non egerit, sed vsq; ad mortem suam, in ipsa Ebrietate permanserit, in æternum profecto peribit, quia non mentitur Spiritus sanctus per Apostolum dicens: Neq; Ebriosi regnum Dei possidebunt. Et ideo quicumq; sunt Ebriosi, melius faciunt, vt non nobis, sed sibi potius irascantur, & cum Dei adiutorio se de luto facili excutiant, vel de cloaca Ebrietatis, dum adhuc penitendi tempus est, festinent, quanta possunt celerrate, Deo auxiliante, consurgere, & totis animi viribus, cum Propheta, Domino supplicantes, dicant. Eripe me de luto, vt non inhaream: Non me demergat tempestas aquæ neque absor-

forbeat me profundum, neque urgeat, super me puteus infernalis os suum. Ebrietas enim quasi inferni puteus, quoscunq; susceperit, si digna non subuenerit pœnitentia, & emendatio non fuerit subsecuta, ita fortiter sibi vindicat, ut eosdem ipsos, de inferno tenebroso puteo, ad caritatis vel sobrietatis lucem redire, sine pœnitentia non permittat. Hæc Augustinus loquitur. En iocum, si hæc iocum, si nœnias esse vis.

CAPVT XIV.

Facillima methodus ac ratio, qua haud grauatim possis à Temulentia consuetudine abduci.

Huc vsq; pharmacis quasi quibusdam, temulentia hæc faeces pepulimus ex animis Ebriosorum, nunc prius, quam ad remedia pedem conferamus, præbendum aliquod antidotum, quo q̄s ab ea prorsus, absque dispendio sanitatis ac virium, immunis reddi possit, idq; non ex mea sed Diui potissimum Augustini, officina depromptum.

Principio cum annosam arborem transplantare sit difficillimum, rei caput erit, huic negotio firmum sobrietatis propositum validissimumque animum adferre. Nam principium, veteri parcemia plerumq; dimidium totius, vnde peruenuit Plutarchus.

ἔργον δὲ πωτότης ἢ τριζ᾽ ἀρχηται καλῶς,
καὶ τὰς τελωντὰς εἰκόσ' εἰδ' οὕτως ἔχαρ.

Negotij cuiusq; si benè cœperis,
Et finem item bonum fore, probabile est.

Quod mentis propositum, nisi primò validissimè defixeris, actum agas, & quod Horatius ludi.

In felix operam perdas, ut si quis asellum
In campum doceat parentem currere freno, neces-

Ardens
animus ad
Ebrieta-
tem exter-
minan-
dam susci-
piendus.
In libro,
quòdo au-
diendâ Poë-
ta. ex D. Pho-
cle citans.